

عنوان مقاله:

تحلیل ساختار معماری آب انبار مکشوفه از کاوش های باستان شناختی شهر تاریخی بلقیس اسفراین در خراسان شمالی

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 4، شماره 12 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

عابد تقوی

احمد نیک گفتار

خلاصه مقاله:

شهر تاریخی اسفراین (شهر بلقیس) در فاصله سه کیلومتری جنوب غربی شهر کنونی اسفراین و در بین شاه راه قدیم جرجان- نیشابور واقع شده است. براساس مطالعات باستان شناختی، حیات اجتماعی شهر ستره زمانی از عصر ساسانی تا پایان دوره صفوی را شامل می شود که دوران شکوفایی آن مربوط به قرون میانی اسلامی است. این شهر بالغ بر ۱۸۰ هکتار وسعت دارد و متشکل از دو بخش ارگ و شارستان است. بخش ارگ دارای وسعتی حدود ۵۱۰۰۰ مترمربع است که ۲۹ برج در اندازه های متفاوت، وظیفه حفاظت از ارگ برعهده داشته اند. بخش شاربستان نیز با ۱۷۵ هکتار وسعت، شامل بیشترین آثار و بقایای معماری است. به استناد منابع مکتوب و شواهد باستان شناختی، بناهای عام المنفعه ای نظیر بازار، حمام، مسجد و رباط از جمله آثار موجود در این بخش به شمار می آیند که در نتیجه مطالعات باستان شناسانه، مکان و وضعیت برخی از این بناها، مورد شناسایی قرار گرفته اند. براساس کاوش های باستان شناختی در شهر تاریخی بلقیس، بقایای یک آب انبار در ضلع جنوبی شاربستان متشکل از سردر، راه پلکان و مخزن کشف گردید. این مقاله با محوریت مطالعه این آب انبار در پی پاسخگویی به سوالات زیر است: ساختار معماری آب انبار مکشوفه از کاوش های باستانشناسی شهر بلقیس چیست؟ دلایل قرارگیری آب انبار در بیرون فضای شاربستان چه بوده است؟ روش های تامین آب و تهویه آب انبار شهر چگونه بوده است؟ هدف اصلی این تحقیق، تحلیل ساختار معماری آب انبار مکشوفه از شهر تاریخی بلقیس اسفراین با روش توصیفی- تحلیلی و بهره گیری از شواهد باستان شناختی و مطالعه منابع مکتوب تاریخی است.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029108>

